

ORDIN NR. 229

din 06 / 09 **2021**

privind aprobarea Metodologiei pentru stabilirea costurilor medii de referință pe km de investiție ce vizează construirea/modernizarea drumurilor de exploatare agricolă și de verificare a rezonabilității prețurilor, pentru implementarea submăsurii 4.3 “Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice – componenta Infrastructură de acces agricolă”

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 11285 din 25.08 2021 al Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale,

În baza prevederilor:

- **art.18 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.41/2014** privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, prin reorganizarea Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, aprobată cu modificări prin Legea nr. 43/2015, cu modificările ulterioare;
- **Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 din 17 decembrie 2013** al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.698/2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013** de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a

- Regulamentului (CE) nr.1083/2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 809 al Comisiei din 17 iulie 2014** de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea, cu modificările și completările ulterioare;
 - **Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 - PNDR 2014-2020**, aprobat conform Deciziei de punere în aplicare a Comisiei Europene nr. C(2015)3508 din 26 mai 2015, cu modificările și completările ulterioare;
 - **Acordului de delegare** a sarcinilor privind implementarea unor măsuri din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, susținute financiar de la Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și bugetul de stat, încheiat între AM PNDR și AFIR nr. 78.061/6.960/2015, cu modificările și completările ulterioare,

În temeiul prevederilor:

- art.57 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare,
- art. 8 alin.(3) lit.c) din Hotărârea Guvernului nr.226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare,
- art.9 alin.(5) și (6) din Hotărârea Guvernului nr.30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării RURALE, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului Național Antigridină și de Creștere a Precipitațiilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale emite prezentul

ORDIN

Art.1 - Se aprobă **Metodologia pentru stabilirea costurilor medii de referință pe km de investiție ce vizează construirea/modernizarea drumurilor de exploatare agricolă și de verificare a rezonabilității prețurilor pentru implementarea submăsurii 4.3 “Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice – componenta Infrastructură de acces agricolă”,** prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art.2 – Începând cu sesiunea 2021 de depunere a proiectelor pentru accesarea submăsurii 4.3 – “Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice - componenta infrastructură de acces agricolă”, din cadrul PNDR 2014-2020, ghidul solicitantului și procedura operațională a Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale de evaluare a cererilor de finanțare aferente submăsurii 4.3 “Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice – componenta Infrastructură de acces agricolă” vor fi corelate cu metodologia prevăzută la art.1.

Art.3 – Metodologia prevăzută la art.1 se publică pe site-urile oficiale ale Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale.

Art.4 – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

MINISTRUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE,

Nechita-Adrian OROS

Metodologie

pentru stabilirea costurilor medii de referință pe km de investiție ce vizează construirea/modernizarea drumurilor de exploatare agricolă și de verificare a rezonabilității prețurilor pentru implementarea submăsurii 4.3 “Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice – componenta Infrastructură de acces agricolă”

Stabilirea unor costuri de referință pentru investițiile de înființare sau de modernizare a drumurilor de exploatare agricolă a apărut din necesitatea încadrării costurilor investițiilor în limita unor costuri rezonabile de piață, condiție impusă de art. 48 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014, respectiv de prevederile art. 8, alin 3, lit. c) din Hotărârea Guvernului nr. 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

În România nu există prevederi legale privind stabilirea în mod unitar a standardelor de cost pentru investițiile de înființare sau de modernizare a drumurilor de exploatare agricolă. Stabilirea unor costuri medii pe km de drum s-a făcut în baza unei analize statistice bazată pe costurile totale efectiv plătite ale proiectelor finalizate în cadrul PNDR pentru același tip de investiții.

A. Stabilirea costurilor medii pe km de investiție

Au fost luate în calcul toate cheltuielile eligibile efectiv plătite, aferentelor capitolele 1 - 6 din bugetul indicativ, pentru proiectele finalizate până la data de 25 martie 2021, incluzând atât proiectele tranzitate din PNDR 2007-2013, cât și proiectele aferente perioadei de finanțare 2014-2020.

Pentru a se asigura o reprezentativitate statistică, au fost analizate un număr de 159 proiecte. Nu au fost incluse în eșantion proiectele cu drumuri având tipuri mixte de îmbrăcăminte și categorii, deoarece cheltuielile la aceste proiecte nu au putut fi defalcate pe fiecare tip de categorie sau tip de îmbrăcăminte.

Prețurile medii de cost (euro/km) au fost stabilite pentru următoarele tipuri de drum:

- Tipul investiției:
 - construire drum nou
 - modernizare drum existent
- Tipul de îmbrăcăminte:
 - mixturi asfaltice
 - beton rutier de ciment
 - împietruiri (macadam)
- Categoriile de drum: I / II / III.

Notă: Categoriile de drumuri de exploatare agricolă sunt în conformitate cu Ordinul ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor nr. 212/2002 pentru aprobarea Normelor tehnice de întocmire a proiectelor de organizare a teritoriului exploatațiilor agricole, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 705 din 27 septembrie 2002.

Caracteristicile fiecărui tip de drum sunt redate în Tabelul nr. 1 prevăzut în anexă la prezenta metodologie. Drumurile cu alte dimensiuni sau cu altă structură a sistemului rutier s-au asimilat categoriilor celor mai apropiate.

Costurile au fost actualizate cu *Indicii de cost în construcții* stabiliți de Institutul Național de Statistică având ca reper de actualizare luna iunie 2021, care s-au aplicat tuturor plășilor, în funcție de data depunerii acestora.

În urma prelucrării informațiilor pentru toate cele 159 de proiecte s-a constatat, în urma centralizării, că unele costuri medii nu respectă o evoluție progresivă pe categorii sau pe zone geografice câmpie/deal/munte.

Ca urmare, a fost necesară armonizarea acestora prin eliminarea a 23 de proiecte cu costuri „perturbatoare” (prea mari sau prea mici), care conduceau la costuri medii care săreau din regulă, în comparație cu categoriile învecinate sau cu tendința generală de evoluție.

Statistica finală se bazează pe costurile a 136 de proiecte finalizate, iar extrapolările la categoriile de drum unde nu au existat date s-au calculat pe baza tendințelor de evoluție a costurilor la categoriile învecinate.

Astfel:

- Tendința costurilor la împietruire câmpie–deal–munte: coeficienții de evoluție sunt 1,00 – 0,96 – 0,76.
- Tendința costurilor la asfaltare câmpie–deal–munte: coeficienții de evoluție sunt 1,00 – 1,04 – 1,10.
- Tendința medie a costurilor la modernizare beton față de modernizare asfalt, conduce la un coeficient mediu de creștere a prețurilor de la asfalt la beton de 1,67092.
- Tendința medie de creștere a prețurilor la drumuri noi față de modernizări, conduce la un coeficient mediu de creștere a costurilor de la categoria „Modernizare” la „Drumuri noi” de 1,22611.

În urma acestor statistici au rezultat următoarele costuri medii în euro/ km de drum prezentate în Tabelul nr. 2 prevăzut în anexă la prezenta metodologie.

B. Verificarea rezonabilității prețurilor pentru submăsura 4.3

Dat fiind faptul că în Tabelul nr. 2 sunt prezentate costurile medii pe km efectiv plătite, acestea nu asigură posibilitatea finanțării integrale a proiectelor ce depășesc media.

Analizând costurile medii pentru populația de proiecte din cadrul unei categorii au fost identificate în unele cazuri proiecte care depășesc cu peste 30% costul mediu al categoriei respective.

Aceste depășiri ale valorilor medii sunt justificate, fiind înregistrate de regulă în cazul unor proiecte cu numeroase lucrări de artă sau care au inclus soluții tehnice mai costisitoare (șanțuri pereate) sau care au fost adjudecate la prețuri apropiate de valoarea estimată a contractului în urma procedurilor de achiziții publice desfășurate.

Ținând cont de faptul că există o volatilitate a prețurilor materialelor de construcții, precum și de cele de mai sus, **în situații speciale, corect justificate și argumentate din punct de vedere tehnico-economic în cadrul SF/DALI**, se vor putea admite depășiri de maximum 20% ale costurilor medii pe km de drum modernizat/construit prin proiect prezentate în Tabelul nr. 2 la prezenta metodologie.

În situația în care se constată depășiri ale costurilor medii pe km din Tabelul nr. 2, pentru verificarea rezonabilității prețurilor, se va proceda după cum urmează:

- în cazul în care expertul constată că valoarea total eligibilă a bugetului propusă în cererea de finanțare depășește costul mediu pe km, va efectua o analiză aprofundată a bugetului

proiectului pe baza elementelor specifice din cadrul acestuia și a justificărilor prezentate de proiectant în cadrul documentației tehnico-economice. Totodată, acesta va solicita, dacă consideră că este cazul, informații suplimentare solicitantului din care să reiasă foarte clar modalitatea de calcul a elementelor bugetului. În cazul în care în urma analizei efectuate expertul constată că este justificată depășirea costului mediu pe km din Tabelul nr. 2 și dacă creșterea costului mediu este de maximum 20% atunci se va considera că prețurile din proiect respectă rezonabilitatea prețurilor din prezenta metodologie și va justifica în fișa de verificare la rubrica observații decizia luată;

- în cazul în care în urma analizei efectuate expertul constată că este justificată depășirea costului mediu pe km din Tabelul nr. 2 însă aceasta depășește procentul maximal de 20% atunci va solicita prin informații suplimentare ca valoarea din buget care conduce la depășirea procentului de 20% să fie trecută de solicitant pe coloana cheltuielilor neeligibile din bugetul indicativ din cererea de finanțare. După primirea noului buget prin informații suplimentare expertul va modifica bugetul prin micșorarea valorii totale eligibile a proiectului cu valoarea identificată ca fiind neeligibilă și va justifica în fișa de verificare la rubrica observații decizia luată;
- în cazul în care, în urma analizei efectuate, expertul constată că nu este justificată depășirea costului mediu pe km din Tabelul nr. 2, atunci va solicita prin informații suplimentare ca valoarea din buget care conduce la depășirea costului mediu unitar pe km de drum din Tabelul nr. 2 să fie trecută de solicitant pe coloana cheltuielilor neeligibile din bugetul indicativ din cererea de finanțare. După primirea noului buget prin informații suplimentare expertul va modifica bugetul prin micșorarea valorii totale eligibile a proiectului cu valoarea identificată ca fiind neeligibilă și va justifica în fișa de verificare la rubrica observații decizia luată.
- Dacă în urma solicitării de informații suplimentare solicitantul nu furnizează noul buget conform solicitării, cheltuielile corespunzătoare devin neeligibile și expertul modifică bugetul indicativ în sensul micșorării acestuia cu costurile corespunzătoare.

În cazul proiectelor care prevăd construcția/modernizarea în cadrul aceluiași proiect a mai multor drumuri de exploatare agricolă care au categorii și/sau tipuri diferite de sisteme rutiere, analiza costurilor se va face atât individual, pentru fiecare tip de drum/sistem rutier, cât și pe total investiție.

Analiza finală va viza încadrarea costurilor totale ale investiției în costurile medii de referință, cu posibila marjă de costuri suplimentare, după caz.

Drumurile cu alte dimensiuni sau cu altă structură a sistemului rutier se vor asimila categoriilor celor mai apropiate.

Observație: Prevederile din prezenta metodologie se pot completa cu cele din procedura specifică de evaluare, fără a li se aduce atingere.

Tabel nr. 1 – Tipuri de drumuri

Categorie drum conform O.M. 212/MAAP	Lățimea (m)			Sisteme rutiere		
	Partea carosabila	Acostament	Totala	Mixturi asfaltice	Beton de ciment	Împietruire (macadam)
I	5.50	0.75	7.00	<ul style="list-style-type: none"> - 4 cm uzură BA; - 5 cm strat de legătură BAD; - 15 cm piatră spartă; - 15 cm balast; - acostamente balastate; - șanțuri/rigole. 	<ul style="list-style-type: none"> - 20 cm - Dală de beton BcR 4; - 2 cm - Strat de repartiție din nisip; - 20 cm - Strat inferior de fundație din balast; - 7 cm - Substrat izolator de nisip; - acostamente; - șanțuri/rigole. 	x
II	4.00	0.50	5.00	<ul style="list-style-type: none"> - 4 cm uzură BA; - 6 cm strat de legătură BAD; - 10-12 cm piatră spartă, macadam; - 15-25 cm balast; - 7 cm substrat de nisip; - acostamente balastate; - șanțuri/rigole. 	<ul style="list-style-type: none"> - 10-20 cm - Dală de beton BcR 4; - 5-10 cm - Strat de repartiție din nisip; - 20-25 cm - Strat inferior de fundație din balast; - 7 cm - Substrat izolator de nisip/pământ tratat cu var; - acostamente; - șanțuri/rigole. 	<ul style="list-style-type: none"> - 10 cm strat de uzură din macadam ordinar; - 10-20 cm fundație din piatră spartă; - *10 cm - strat din blocaj de piatră brută; - 5-30 cm strat de fundație din balast; - șanțuri/rigole. *se utilizează cu strat de fundație din balast până la 10 cm
III	2.75	0.375	3.50	<ul style="list-style-type: none"> - 4-5 cm uzură BA; - 6 cm strat de legătură BAD/ strat de agregate natural stabilizate cu ciment; - 10-12 cm piatră spartă, macadam; - 15-20 cm balast fundație; - 10 cm strat de formă din pământ stabilizat cu balast; 	<ul style="list-style-type: none"> - 10-20 cm - Dală de beton BcR 4; - 2-10 cm - Strat de repartiție din nisip; - 20-25 cm - Strat inferior de fundație din balast; - 7-20 cm - Substrat izolator 	<ul style="list-style-type: none"> - 10 cm strat de uzură din macadam ordinar/balast; - 10-20 cm fundație din piatră spartă/balast; - 5-30 cm strat de fundație din balast/piatră spartă; - șanțuri/rigole.

				- acostamente balastate; - șanțuri/rigole.	de nisip/amestec de balast/pământ tratat cu var; - acostamente; - șanțuri/rigole.	
--	--	--	--	--	---	--

Tabel nr. 2 – Costuri medii

(euro/km)

Tipul investitiei	Tipul de îmbracaminte	Categoria	Câmpie	Deal	Munte
Modernizare	Împietruire	I	-	-	-
		II	112,218.35	107,950.22	85,117.47
		III	98,433.19	91,442.54	78,663.18
	Asfalt	I	157,053.23	163,413.68	172,312.24
		II	153,435.41	159,649.35	168,342.92
		III	131,646.77	133,519.11	135,451.49
	Beton	I	262,422.84	273,050.63	287,919.38
		II	256,377.76	266,760.74	281,286.97
		III	219,970.76	223,099.29	226,328.14
Drum nou	Împietruire	I	141,549.40	136,165.69	107,365.03
		II	137,591.69	132,358.50	104,363.11
		III	120,689.61	112,118.33	96,449.46
	Asfalt	I	192,564.04	200,362.64	211,273.22
		II	188,128.20	195,747.16	206,406.41
		III	161,413.00	163,708.69	166,078.00
	Beton	I	321,758.44	334,789.25	353,019.92
		II	314,346.53	327,077.17	344,887.88
		III	269,707.66	273,543.57	277,502.48

